

Jack Eland history and custom

sl27₍₄₎

H. Moloto

6.4

P.P. 1-3

1

D-1 b

Maina a dikgoši le direto tša bona.

K34/34

1. Charles Ledwaba 2. Sekhubathana Ledwaba 3. Boloko Ledwaba
4. Kgoabe Ledwaba. 5. Malatsi Ledwaba 6. Mogobadi Ledwaba.
7. Malitsi Ledwaba kala matlwana batho ga a ba tsheme mokula.
Ga ba retola ditlakala isita le ngwana wa mmage.

8. Peketsane morodi ngwana a mmame tsebe ya sekgetlo motla se salla masogana. 9. Mokhashane matsankgoga dichime ge ke gowa ke melotenala mafora ga a na maromametsa phudiudu ya go tseba ge le hlaola a mpe a ija serobo go tima batho.

10. Jack Eland ke thutle ya ga Masemola Thutla ya mesela mebeci mpoele bega tloga ke sa sliang a bo-mmattlakana etswa gona le lekopa ke le ripile bogale. Ile a thopa batho Malesela, Mmame yena a thopa mosemo e thopa bo Leprutlela Khuching morwa Khudu o chata thlaga o le mang difako di nkwela kgale. Ngwana Khudu a khunyela.

2

Direto tša dithaba.

1. Mankwana a serema mokokotlo mona baladi Mankwana serema banna matolo.
2. Byatladi, ya mamarula Matladi seana kolobe, e be e le thaba ya malitsi.
3. Borole ke thaba ya chipi.
4. Mabolepu, ba Kekana thibela ntlo di maruba, phefo ya horwa e se tsene.

Thaba tsa gešo ci ya ratana Malome le Mabolepu bošigo di a etelana.

Direto tša dikgomo.

1. Kgara, maragaga kgara modiso o a di oka mosedi mokgantla ngwana o sila ka lwala la sekgorwa. 2. Kemotsi, a mojapane thamagana Phososo.
3. Seopo, makweng o spa kgosi e spa motho o moso a šila.

RM/

4. Kemamamo ngwato amaj ga sephuthela masuboru phududu dulela mokato, dingwe di goga mogoma ga e goge, letsoko le ethimodisa mošila, tala gae bons mossegare wa bona tala o khwile.
5. Senkgo a mangela a phika e bose mogwete raga masepa ka lenao go tlala ga masepa pelo ke go nkha.

3

Go diša dikgomo

Dikgomo e be di disiwa ke bahlanka ba go rupa feela, bahlanka ba go se wele e be ba diša dinamane le dipudi le dinku.

Le gona mot. a disa go fi a tsea mosadi pele a kgone a lesa go disa.

Ge badišab ba dišitše mabele e be ba inamišwa go sa lefigo.

Mohlomongwe ge e be modisa a robile kgomo e be a sa lefiswe e be a sa khuthamiswe. banna e be ba re ke noga ya dikgomo. Ge dikgomo di tswa x madisong bakgalabje e be ba reta modisa wa tsona, go tee le dikgomo, ge di tsena ka lesoro e ngwe le e ngwe ba e bitsa ka sereto sa yona. Ebile ba e kgansla ruri badisa ba dikgomo ba swere dikgong tsa kgoro. Ge di seno go tsena ba ya kgorong ba lothse banna. le bakgalabje. Gomme ba ba laodisedisetse tsa go tisa gore ba bone eng le eng ruri go diseng.

Gomme ba tla bolela ka iananae.

4

Itwa ya kgosi Malitsi le Mazulu.

Go hlabane kgosi Malitsi le Mazulu, a mmolaya kua thabeng ya Mangwakwana, gomme ba mmolaila a na le Motseta wa gagwe Mvundlela. Mazulu a mo feta empa leZulu la mohlanka la ba bolaya ba babedi a bona. Banna ba bangwe ba ba siva ba khuta thabeng yowe. Motseta Mvundlela le kgosi ba hwile bohle.

Itwa ya mokhashane le ba ga Mashashane.

Mokhashane yena o hlabane le ba ga Mashashane. A tloga a swara ke makhi makgowa a ya go hwela kgolegong Tswane.

Ba ga Mashashane ba thubega ba tloga ba ya thoko ya Maune ba fentswe ke yena Makhashashane.

5

Ntwa ya kgosi Jack Eland le Shamane.

Jack Eland yena o hlabene le ba ga Shamane. Le bona ke ba ga Ledwaba ke madi a le mang feela. Ntwa e thomile ke bona ka ge rena re be re butsisa monyana ge a hladile. Bjale ka romela banna ba ka kuwa ga Shamane gore ba va ba romele dikgomo gore di tle ka ba ka la ge a hladile ngwana wa rena wa lesogana.

Ba swara banna ba rena ge re ba sekadikgomo di beke goba ba ba lesa gore ba ye gae, ba romela dira gore di ba lalale. Eupja ka lehlogenono ba botsa ke motho o yo mongwe a re le se ke la tsea ka tsela ie tseye ka yela tlaphologa modira a eme tseleng ya lona pele kua leyago gona.

Ge ba fihla gae ba re bolella ditaba tse, ba re dira di eme kua ga ntona Sefaga. E be e le motho wa go kwana le bona. Ge re setse re kwile ditaba le rena ra tswa motseng wa geso re etlamile.

6

Le rena ra tsewa ra ya ga ntona Maja le rena, e be ba re ba yo fiseletsa motsa wa ntona Maja. Ra robala gona reletile. Gosasa ge re tsoga ra ya patlelong ya go hlabanelo, feela ile ge re va bitsetsa gore na ka nneta le ya iwa na, motho wa rena e se be a fihla, sethunya sa lela ka fasce ba mo hlaberope a se ke a hwa. Nama ra romela pere ya morwala ya mo isa gae ke ge moo o phatlalalwa. Gosasa sa tsoga sa mabane ntwa ya hlabana ya taka banna. Ra bolaya batho ba bane go rena ga gona yoo a bolailego le ga tse.

Bjale ba ntlaleya ka swara ka lefisawa £50. Ge ke buya nthse ka hwetsa batho ba babedi ba hwile ba bolailwe ke ba ga Shamane. E mongwe ile ba mo roba leoto ka kolo a palelwa ke so sepela. Xim Irile ge ba tla go yena a tsea sethunya sa gagwe a se raga a ipolaya ka sona. Ge ke boyo kgolegong ka hwetsa tse ditaba.

Dirêtô tša dithaba.

K34/34

1. Mankwana a serêma mokokotlô monabaladi Mankwana a serêma banna matôlô.
2. Byatladi xa mmarula matladi seana kolobê. E be e le thabø ya Malitsi.
3. Borale Ke thaba ya thšipi.
4. Mmabolepu ba Kekana thibêla ýtlo dimaruba phefô ya borwa e setsêne.
5. Thaba tša xešo dia ratana Matome le Mmabolepu, Bošexo dia etêlana.

Dirêto tša dikxomo.

1. Kxara: maraxaxa Kxara madiša a dioka mošidi mokxantla ngwana a šila ka lwala la Sekxowa Phososo.
2. Seepa: makweng o epa kxoši e epa motho o moso na a šila.
3. Ke Mamanongwato a mojaxa sephutela mašeberu pudula dulêla mokato, dingwê di xôxa xa e xoxe Letsuku le ethimodiša mašila.
4. Tala: xa e bone mosexare wa bôna tala o hwile.
5. Senkxo: sa a mankxêla phuku e bose moxwetê. Raxa masepa kalenaô xo tlala xa masep ^{sic} pelo ^{ka} xo nkxa.
6. Thliberê: Thliberê mphata seolo ka tloxa basadi ba sâla ba kxelêla, banyana ba xatibu ba a lla ba re bôna Thlibere kxomo ya mmala o botse.

end S 127